

POSUDEK ŠKOLITELE DISERTAČNÍ PRÁCE

Jméno a příjmení doktoranda: **Mgr. Jaroslav PEKARA**
Studijní program: Ošetřovatelství
Školitel: **PhDr. Marie Trešlová, Ph.D.**
Název disertační práce: Fenomén násilí v ošetřovatelské péči všeobecných sester České republiky

Předložená disertační práce shrnuje téma, které doposud nebylo takto celostně v republice zpracováno. Vychází nejen z ojedinělých a nekompletních českých zdrojů, zahraničních zdrojů a zkušeností doktoranda, ale i z aktuální situace v České republice. Tak jako v zahraničí je problematika násilí i v ošetřovatelství oblastí, které je nutné se více věnovat především preventivně a to jak pro zvýšení profesionality sester, tak pro zkvalitnění péče ve prospěch pacientů/klientů. Práce představuje dva hlavní pohledy na příčiny vzniku násilného a agresivního chování pacientů/klientů. Všeobecně známé je toto chování ze strany pacientů, kdy doktorand předkládá celou řadu důvodů a faktorů, které takovou reakci vyvolávají. Méně známým pohledem, avšak neméně podstatným pro vznik násilného chování, je spouštěcí stimul vědomé či nevědomé komunikace resp. chování sester. Na základě získaných výsledků doktorand ukazuje na nejčastější důvody vzniku násilného chování v České republice i na možné intervence, které je možné použít pro jeho prevenci při poskytování péče.

Práce má 114 stran textu, 15 stran zdrojů (celkem 130, z toho 64 časopisů, 15 internetových), 42 stran příloh včetně 28 stran přepsaných rozhovorů. Jednu třetinu tvoří teoretická část.

Úvod vhodně uvádí do problematiky a směřuje - naznačuje zamýšlený hlavní cíl práce. V teoretické části je klíčový termín násilí dobře operacionalizován a dále diskutován. Definuje a diferencuje pojmy agrese a násilí. Agresi zpracovává v pozitivní i negativní rovině jako chování obranné, konstruktivní a jako reakci na bezmoc. Poprvé v České republice se zabývá sestrou jako zdrojem násilí. V rámci preventivních postupů zdůrazňuje deeskalační intervence včetně komunikace. Poukazuje na termíny agrese a násilí v právních předpisech, ošetřovatelském procesu i ošetřovatelských modelech. Podstatným bodem v této části je přehled faktorů vyvolávajících agrese a násilí jejich účinek na chování člověka. Spojuje vzájemné působení stresu - násilí - agrese - a komunikace na pocit a potřebu bezpečí a důvěry. Konkrétní komunikační intervence verbální a otázky uvádí - zdůrazňuje kurzívou. Zdroje a výsledky zahraničních výzkumů obratně a efektivně cituje.

Pro výzkum doktorand použil kombinaci kvalitativní a kvantitativní metodiku, 3 techniky (dotazník, polostrukturovaný rozhovor a ex post evaluaci.) Získaná data zpracoval statisticky a zakotvenou teorií podle Glasera - Strausse.

Stanovených 8 cílů bylo dosaženo. Nezávislost 4 hypotéz testoval Chí kvadrát testem. Položil 1 výzkumnou otázku. Využil předvýzkumu - pilotáže.

Počet respondentů výzkumných souborů předpokládá validní výsledky a kombinace technik jejich reliabilitu.

V diskusi výborně analyzuje a reaguje na vyjádření respondentů (kvalitativních rozhovorů). Tyto reakce jsou podloženy teoretickými znalostmi a komparací výsledků mnoha zahraničních i domácích výzkumů.

Za významné této práce považuji její přesah teorie do praxe, což naznačují výstupy a to sylabus pro CŽV ZSF a povinný předmět Sylabus pro záchranáře – didaktický přístup, jehož efektivita je již ověřena v praxi. Dle výsledků je téma i nadále hodné sledování.

Poznámky, připomínky

Shledávám překlepy na stránkách:27,46,47,50,65,66,74,- hrubá chyba, na straně 36 a 95 se opakují části vět (...zapsat co předcházelo...) (nezáleží na pohlaví pacienta).

Na straně 44 - Hodnocení - spojuje hodnocení v rámci oš. procesu z pohledu dosažení cíle (to je dobře), ale také popisuje proces – postup činností jakým sestra tohoto cíle dosahuje, což na tomto místě do hodnocení nepatří.

V Metodice v kvalitativní metodě není uvedeno, jakým způsobem byla data analyzována, i když v popisu schématu uvádí zjištěné kódy a v diskusi i závěru tento údaj uveden je.

Jeden z respondentů v technice ex post je 15 letý, Jedná se překlep?

V Diskuse – H4 str. 104-106 je předložení výsledků bez širší diskuse a reakce na výsledky.

Vpodpis školitele disertační práce.....

